

JAPONCI GOVORE O MIRU IN SE PRIPRAVLJAJO NA BOJ

JAPONSKA VLADA JE NAROČILA V FRANCIJI ZA 8 MILIJONOV DOLARJEV RAZNEGA OROŽJA

Močna koncentracija sil v Mandžuriji dokazuje, da se Japonci pripravljajo na nadaljne vojne pohode. — Japonska letala vrše poizvedovalno službo nad glavnim mestom province Jehol. — Kitajci se bodo do zadnjega upirali v okoli Šanhaikwana. — Francoska tvrdka je dobila veliko naročilo.

SANGHAJ, Kitajska, 12. januarja. — Vojaški voditelji obeh strank v ozemlju Šanhaikwana so začeli v Čingwantao mirovna pogajanja.

Istčasno pa prihajajo poročila o novih koncentracijah japonskega vojaštva, kar jasno dokazuje, da se Japonci pripravljajo na nadaljne bojne pohode. Japonska letala neprestano letajo nad glavnim mestom province Jehol ter vrše poizvedovalno službo. Jehol je glavno mesto province istega imena ter je bil nekoč poletna rezidenca cesarjeve rodbine Mandžu.

Letala so se pojavila tudi nad mestom Čaojang, ki je po velikosti drugo mesto province ter leži tik ob mandžurski meji.

Japonske čete v Mandžuriji in v južnem delu Jehola se pripravljajo na prodiranje v provinco. Vse kaže, da se bodo v kratkem završili tam vroči boji. Močan japonski oddelek prodira iz Šanhaikwana proti Linguanu, ki leži devetdeset milj proti severozapadu.

Iz Mukdena je dospelo trinajst vlakov, napolnjenih z vojaštvom.

Iz japonskega vira poročajo o mirovni konferenci v Činwangtao. Neki kitajski častnik se je kot zastopnik generala Ho Ču Kua pogajal v japonskem glavnem stanu z japonskim poveljnikom. Do kakšnih zaključkov sta prišla, se zaenkrat še ni dalo dognati.

Iz glavnega stana maršala Čang Hsiao Lianga v Pekingu poročajo, da se v zadnjih osemindesetih urah niso završili nikakoli večji boji v okoli Šanhaikwana in prelaza Čjumenkov. Japonci so zavzeli severni del prelaza, dočim se nahajajo Kitajci na južnem delu. Obe stranki bosta do konca vztrajali na svojih postojankah. Kitajska posadka nestrpno pričakuje ojačenj.

Vse vojaške operacije se vrše v hudem mrazu in strahovitem blizardu. Toplomer kaže štirideset stopinj pod ničlo.

V Šanhaikwanu vlada zaenkrat mir, toda napetost je tako velika, da utegnejo vsak hip izbruhniti novi boji. Le malo izmed tisočeri beguncev se je vrnilo v mesto, dasi je japonski poveljnik ponovno poudaril, da ne bo obnovil napadov.

Japonske oblasti vztrajajo pri trditvi, da so Kitajci povzročili napad na mesto in vsled tega morajo priti do njihove strani inicijativa za uravnava spora.

General Suzuki je rekel, da ne namrava nadalje prodirati v kitajsko ozemlje, dočim Šanhaikwana pod nobenim pogojem ne bo opustil. Vsa okolica mora biti zaradi varnosti izpremenjena v nevtrarno zono. V bližini je namreč koncentriranih trideset tisoč kitajskih vojakov. Ako se bodo hoteli polastiti mesta, bodo naleteli na odločen japonski odpor.

ZENEVA, Švica, 12. januarja. — Zastopnik Kitajske, dr. W. W. Yen, je dobil od nankinške vlade poročilo, da so Kitajci pripravljeni na nadaljne boje pri Šanhaikwanu.

Poseben odbor Lige narodov, kojega naloga je uravnati spor med Kitajsko in Japonsko, se bo sestel dne 19. januarja.

PARIZ, Francija, 12. januarja. — Agence Economique et Financier naznanja, da je japonska vlada pri neki francoski firmi naročila orožja in muni-

Državne konvencije naj odločajo o preklicu

AMERIKA HOČE DOBITI INSULLA

Njegovi zagovorniki so izvedeli, da bodo Zdr. žene države zahtevale Insulla. — Bajc ima 10 milijon dolarjev.

Atene, Grška, 12. januarja. — Insullovi zagovorniki so mnenja, da bodo Združene države še enkrat poskušale doseči pri grški vladi, da izroči Samuela Insulla. Nadomestni državni pravdnik Bellos se je vrnil v Združene države, toda njegov tovariš Vlachos je še ostal v Atenah.

Samuel Insull ima na Grškem \$10,000,000, kot pravi neki list v Solunu.

List navaja izjavo nekega finančnega uradnika, ki je preiskal Insullovo prtljago, ko je prišel na Grško z aeroplanom iz Pariza.

Kot pravi finančni uradnik, je Insull odprl majhen kovček, ki ga je držal v rokah ter mu ga je izročil v pregled. V kovčku so bili bankovci po \$1000 v približni vrednosti \$10,000,000.

Finančni uradnik je rekel Insulli: — Srečni ste, da je bil ta kovček pregledan, kajti drugače vam ne bi bilo dovoljeno vzeti denarja iz dežele.

Insull pa mu je odgovoril: — Ne bojte se; ne bom ga več nesel iz dežele.

FARMERJI SE PROTIVLJO PRODAJI

Logan, Iowa, 12. januarja. — Okrajni sodnik je na pritisk 700 farmerjev odgodil prodajo šestih tiam na javni dražbi.

Velika množica farmerjev se je zbrala na stopnicah sodnice, ko je nastopil Harry Walton in pričel na javni dražbi prodajati šest farm. Njegov poglaviti namen je bil prodati farmo, na kateri je bilo dolga \$4437.69. Po posveto- vanju odvetnikov obeh strank je bila dražba preložena na prihodni teden.

Tudi v mnogih drugih krajih države Iowa so se farmerji potegnili za svoje tovariše in dosegli, da njihove farme niso bile prodane.

VELIK MRAZ NA ROMUNSKEM

Bukarešta, Romunska, 12. jan. V celi Romunski je nenadoma nastal hud mraz in zmrznilo je 14 oseb. Vse velikega snega je ves promet po celi deželi zelo oviran.

cije v vrednosti \$8,000,000. Medtem pa so tudi razširjene govorice, da je bilo na Daljni Iztok poslana orožja v taki množini, da zadostuje za veliko vojno.

Nobena tajnost ni, da je ameriška vlada skušala dognati vir pošiljanja tega orožja. Agence Economique et Financier trdi, da je japonska vlada sklenila pogodbo za orožje v vrednosti \$8,000,000 z ameriško tvrdo Hotchkiss Armament Workers, katere ravnatelj je Lawrence Vincent Bruck iz West Point, N. Y.

Medtem ko je zadnje leto francoski izvoz v drugem blagu padel za 38 odstotkov, se je v devetih mesecih, kar se tiče orožja in municije, dvignil za 108 odstotkov.

JAPONSKA PRESTOLICA SE JE RAZŠIRILA

Mesto Tokio je razširilo svoje meje. — Za New Yorkom in Londonom je po velikosti na tretjem mestu.

Washington, D. C., 12. jan. — Ker je japonsko glavno mesto Tokio razširilo svoje meje, je postalo za New Yorkom in Londonom tretje največje mesto na svetu. Ko so Japonci v oktobru slavili to povečanje, so celo trdili, da je drugo največje mesto.

Vendar pa v sedanjem obsegu glede prebivalstva nekaj nad pet milijonov ljudi spada Tokio na tretje mesto; London in New York imata nad 6,900,000 prebivalcev.

V svojem razširjenju je Tokio prevzel v svoje meje 82 vasi, ki se nahajajo v krogu deset milj od središča mesta.

Pred devetimi leti je 40 odstotkov novega dela mesta vsled potresa ležalo v razvalinah. Četudi je bila to velika nesreča, so da- lekovidni inženirji zgradili poslopja v modernem slogu. Kjer so bile prej majhne hišice, so bila po potresu zgrajena velika poslopja, ki so varna proti potresu. Med hišami so zgradili široke ulice in popolnoma izpremenili lastninsko pravico zemlje. Mesto lesnih stavb so nastala poslopja iz železa in cimenta.

Ko je bilo to velikokono delo leta 1930 končano, se je cesar v avtomobilu peljal in nadzoroval ter pregledal nova poslopja, medtem ko se je z zrakoplovom vozil duhovnik in je iz zraka blagoslavljal hiše.

Toda vsa dela do sedaj še niso končana. Še vedno se sliši zbijanje klavdov na železnih ogradjah. Čez reko Sumida je bilo zgrajenih šest železnih mostov. Zgradba palače poslanske zbornice, ki bo veljala \$10,000,000 in glavne pošte, se bliža koncu.

Zjutraj in zvečer je v Tokio isto vrvenje kot v New Yorku. Poulčne železnice prevažajo delavce na delo, pa tudi busi so že zelo v veliki množini v rabi. Tudi vlaki vozijo v razdobju osem minut; vpeljami so tudi brzovlaki ter vozijo tudi ponoči.

Velike trgovine prav nič ne zaostajajo v modernih napravah z ameriškinimi trgovinami.

VILJEMOV SIN NAJ SE ODPOVE FAŠIZMU

Oče mu je zagrozil, da mu bo odtegnil dohodke. — Princ Avgustu je bilo povedano, da fašizem ni dober za monarhijo.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Bivši nemški cesar Viljem II., ki živi v izgnanstvu v Doornu, je obvestil svojega četrtega sina Avgusta, da mu bo odtegnil dosedanje plačo, ako se ne odpove Hitlerjevi stranki, katero zastopa v državnem zboru kot poslanec.

Viljem je spočetka bil mnenja, da dela Hitler za monarhijo in ni branil sinu, da se pridruži Hitlerju in v državni zbornici se celo govori, da je Viljem podpiral Hitlerjevo gibanje. Zdaj pa je prišel do prepričanja, da Hitlerjevo "tretje cesarstvo" ne bi pomenilo povratek Hohenzollerncev na nemški prestol. Zato Viljem in njegov brat, bivši nemški prestolonaslednik, princ Friderik Viljem zelo pritiskata nanj, da bi zapustil Nazijce.

Navzlic temu pa je princ Avgust izjavil, da ne zapusti Hitlerjeve stranke, četudi ga njegova družina zavrže. Poleg tega bo princ Avgust še mogoče imenovan za poveljnika Hitlerjeve armade, ker je bil dosedanjí poveljnik grof Wolf von Helldorf poslan na "počitnice", ker se je sprl z dr. Joseph Goebels, ki je Hitlerjeva desna roka.

Hitler je odpotoval iz Berlina v Lippe v severo-zapadni Nemčiji, ne da bi se bil prej zglasil pri kanclerju generalu Kurt von Schleicher, toda je pripravljen obiskati ga prihodnji teden, ako bi kancler to želel.

Hitler je prišel v Berlin iz Kolina ob Renu, kjer je imel daljši razgovor z bivšim kanclerjem Fr. von Papen zaradi strankinega dolga v znesku okoli tri milijone dolarjev.

Hitlerja so podpirali industri- jalci v Porenju in Ruhr okraju in so po kanclerju von Papenu Hitlerju obljubili, da mu za njegovo gibanje dajo na razpolago štiri milijone mark (\$952,000) pod pogojem, da dežela ne bo prišla pri bodočih državnozbornskih volitvah v nove zmešnjave.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Prejšnji cesar Viljem je pozval vse člane Hohenzollernske rodo- vine, da zapuste Hitlerjevo stran- ko. Princ Avgust je šel na daljši dopust v Italijo, ker se hoče izogniti preloma s svojo družino. Domneva se, da se bo odpovedal službi državnega poslanca.

HITLER SE JE ZELO ZA- DOLŽIL

Berlin, Nemčija, 11. januarja. V svoji volilni kampanji je nemški nacionalist in voditelj fašistov, Adolf Hitler, napravil dolga od dva do tri milijone dolarjev. Največ so ga podpirali indus- trijalci, ki so upali, da bo postal kancler. Najbolj sitna pa je neka tvrdka za izterjatev enega milijona dolarjev. Vseled tega je tudi Hitler naglo odpotoval v Berlin, da se pogodi zaradi odplačila dolga.

PREDLOGA GLEDE DOBREGA PIVA ŠE VEDNO NI REŠENA

WASHINGTON, D. C., 12. januarja. — Demokratski senator Bratton iz New Mexico je danes predlagal, naj se predloži zadevo preklica osem- najstega amendementa državnim konvencijam, ne pa državnim zakonodajam. Tozadevni predlog je stavil tekmo debate o resoluciji glede izpremembe prohibicijske postave.

DAVKE BODO PLAČEVALI Z ŽITOM

Sovjetska vlada je skle- nila pobirati davke. — Kmetom bo določeno, koliko žita morajo od- dati državi za davke.

Moskva, Rusija, 12. januarja. Predsednik sveta sovjetskih komisarjev, Vjačeslav M. Molotov, je v svojem govoru potrdil naznanilo, da se sovjetska vlada pri- pravlja, da nadomesti dosedanje pobiranje žita z davki, katere bodo kmetje plačali z žitom.

Novi sistem bo v mnogih ozirih podoben Ljeningovemu sistemu, ki je ostal v veljavi skozi dve leti. Napačno pa bi bilo misliti, da s tem sistemom pridejo razmere v dobo pred dvajsetimi leti. Tedaj so bili kmetje glavna opora so- vjetske vlade, medtem ko so se- dadaj kolektivne kmetije glavna o- pora sedanje sovjetske vlade.

Po novi odredbi bo sedaj vsa- kemu kmetu naprej določena množina žita, ki ga mora izročiti državi in bo naprej v cel, koliko žita mora pridelati, da ga bo mo- gel prodati na javnem trgu.

JAPONSKA HOČE DVIGNITI ZLATO

Tokio, Japonska, 12. januarja. Japonsko je prišla želja po zla- tu in hoče dvigniti velike zakla- de zlata, ki so se potopili z raz- nimimi ladjami v bližini japonske- ga obrežja.

Nek bivši japonski minister je ustanovil delniško družbo, ki ho- če z dna morja dvigniti velik za- klad carskih rubljev. Ta družba je v kratkem času prodala vse svoje delnice.

Ta velik pohlep po zlatu ima svoj izvor v padcu japonskega jena, vsled česar je cena zlata poskočila za polovico.

Japonci se posebno brigajo za tri ruske bojne ladje, ki so bile potopljene tekom rusko-japonske vojne leta 1904 in ki so baje ime- le na krovu mnogo zlata.

Največ zlata je imela rusko bojna ladja Admiral Načimov, ki je bila potopljena 28. maja 1905 in je vozila zaklad za plačo mornarjev ruskega admirala Rož- destvenskega. Rusko brodogrje je bilo onega dne potopljeno pri Tsušimi toda ladja Admiral Nači- mov je ušla, toda jo je pozneje, ko so jo japonske ladje obkolile, potopil njen lastni poveljnik. Ru- ski mornarji, ki so bili rešeni, so povedali, da je imela ladja na krovu zlata v vrednosti 44 milio- nov dolarjev.

Po Brattonovem mnenju bi pri- šla na ta način zares volja naroda vpoštev, kajti delegati bi morali pokazati svojo barvo ter stopiti bodisi v tabor suhačev, bodisi mo- kračev.

Dosti senatorjev se je strinja- lo z Brattonom, nasprotovali so mu pa nekateri demokratje, češ, da bi konvencije veljale preveč denarja.

O predlogu bodo še razpravlja- li, ko bo resolucija prihodnji te- den predložena senatu.

Pododsek senatnega justičnega komiteja je tudi danes razprav- ljal o zbornišni predlogi glede dobrega piva.

Načelnik justičnega komiteja, republikanski senator Blaine, iz Wisconsin, je rekel, da je stvar nekoliko napredovala, toda vsebi- no predloge bo treba v gotovih ozirih izpremeniti.

Jutri bo o predlogi glasoval pododsek.

NEMŠKA ŠPIJONKA UMRLA

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Elisabeth Seidler, katere preroko- vanj se je posluževal nemški ge- neralni štab tekom svetovne voj- ne, je umrla skoro brez vsakih sredstev.

Nemški cesar je leta 1899 po- klial Seidlerjevo na svoj dvor v Potsdamu, da bi s svojimi prero- kovanjmi zabavala cesarjevo rodbi- no. Tedaj je napovedala leto in mesec izbruha svetovne vojne.

Pozneje je izpovedala svoje prerokovanje vpricho šefa gene- ralnega štaba, grofa Moltkeja.

Tekom vojne je bila prideljena glavnemu štabu generala Moltke- ja. Nikdar ni bilo uradno nazna- njeno, koliko so bila vredna nje- na prerokovanja in koliko jih je poveljstvo nemške voje vpošte- valo. Zatrjuje pa se, da je napo- vedala nemški poraz pri Marni.

Seidlerjeva je bila tudi zaple- tena v špijonažo. Nekaj posebno čudnega je bil njen spomin. Vseled tega je bila mnogokrat poslana s kakim poročilom, ki je bilo pre- nevarino, da bi bilo napisano.

RUSKI PARNIK V NEVARNOSTI

Tokio, Japonska, 12. januarja. Rongo agentura naznanja, da je sprejela brezlično obvestilo, da se nahaja ruski parnik Sahalin v ne- varnosti. Parnik ima 3640 ton in ima nak rovu 254 Rusov, med nji- mi tudi nekaj potnikov.

Parnik je naznanil svoje me- sto blizu otoka Sahalina ob se- verovzhodni Sibiriji.

San Francisco, Cal., 12. jan. — Postaja obrežne straže v San Francisco naznanja, da sta pri- spela parniku Sahalinu na pomoč japonski tovorni parnik Manju Maru in ameriški parnik General Pershing.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ŠE ENKRAT PROHIBICIJA

Z novim letom je postal bivši podgovernor Lehman governor države New York. Njegov prednik Franklin D. Roosevelt je bil izvoljen za predsednika Združenih držav.

Lehman se je takoj podal na delo. Tako je naprimer naročil državni zakonodaji, naj čimprej sprejme predlogo poslanca Wadswortha, ki zahteva imenovanje komisije, ki bi preštudirala kako bi zamogla država najuspešneje kontrolirati izdelovanje in prodajo opojnih pijač.

Ker bo v doglednem času kongres bodisi preklical bodisi modificiral prohibicijo, je potrebno, da ima država načrt, kako preprečiti neznosne razmere, ki so se pojavile takoj po uveljavitvi osemnajstega amendmента.

Predvsem je pa zaželjivo, da najvplivnejša država Ameriške Unije prevzame vodstvo ter da ostalim državam navodila za pametno regulacijo trgovine z opojnimi pijačami.

Newyorška država bo delala v tem pogledu na svojo pest ter se bo odločno branila vsakega jerebštva od strani zvezne vlade.

V zveznem senatu bo najbrž v kratkem sprejeta posebna resolucija glede preklica osemnajstega amendmента. Kdor natančno preštudira to resolucijo, pride do zaključka, da ni nič drugega kot čisto navaden humbug. Njen namen je, voditi narod za nos.

Njena svrha pravzaprav ni prekle, pač pa le slabotna revizija prohibicije.

S klavzulo, koje cilj je zaščita suhaških držav, hoče vzakoniti postaviti, ki že obstoji v obliki Webb-Kenyonove postave ter v vseh ozirih zadošča.

Demokratski voditelji so že izjavili, da se bodo z vsemi silami borili proti sprejemu senatne resolucije v poslanski zbornici.

Po vsej pravici poudarjajo, da morajo izpolniti obljubo, ki so jo zadali narodu, namreč, da bodo odpravili prohibicijo in vse zlo, ki je v zvezi z njo.

Narod je pri zadnjih volitvah jasno in razločno povedal, da se je naveličal prisilne zakonodaje ter da ni zadovoljen z navideznimi obljubami, ki so vsebovane v platformi republikanske stranke.

Čemu torej ta najnovejši humbug, s katerim hoče senat prevariti narod?

Prihodnji kongres bo moral ravnati po naročilu volilcev. Deželi bo moral dati pošteno prohibicijsko zakonodajo.

Obžalovati je le, ker se bo stvar še za nekaj mesecev zavlekla.

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od veččega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite za brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL
BUREAU

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Nadučitelj Josip Zemljčič umrl.

30. decembra je za vedno zatisnil svoje blage oči v 86. letu starosti upokojeni nadučitelj Josip Zemljčič. Rodil se je pri Mali Nedelji in je služboval polnih 52 let v raznih krajih Slovenije. Zadnjih 28 let je služboval pri Devici Mariji v Brezju, kjer je stopil po prevratu v zaslužni pokoj. Pokojnik je bil trda grča v debilu slovenskega učiteljstva in je bil zato trn v peti vsem nekdanjim šolskim oblastnikom ki se delovali z vso dušo na potujevanju našega življa.

Izpred sodišča.

31. decembra dopoldne se je zagovarjal pred velikim kazenskim senatom 25-letni posestnikov sin Franc Firbas iz Sobotinec pri Ljutomeru, ki je bil obtožen, da je 27. avgusta nenadoma ustrelil Martina Plohla. Iz obtožnice je bilo razvidno, da je bil Firbas obsojen že 1. junija na 6 mesecev zapora, ker je v prepiru zabel Martina Plohla. Plačati bi moral tudi vse stroške in odškodnino Plohu. Nastale so nove pravde in prepriki, ki so rodili v Firbasu sklep, da se Plohla enkrat za vselej iznebi. Oborožil se je z lovsko puško in omenjenega dne iz zasede ustrelil proti Plohu in ga nevarno obstrelil. Plohla se je pozdravil, dočim je moral Firbas ponovno pred sodnike.

Firbas je svoje dejanje priznal, zagovarja pa se, da je hotel Plohla samo prestrašiti.

Obsojen je bil na 10 let težke ječe in trajno izgubo državljanstvih pravic.

Nato je bil pred malim senatom obsojen 20-letni ključavničarski pomočnik Alojz Ranko iz Petajneve, ker je doma skrivaj ponarejal 20-dinarske srebrne kovance ki jih je izdelal z orodjem, ki si ga je pripravil sam, iz cinka in svine, skupaj 6 komadov, od katerih je enega skušal spraviti v promet in je bil pri tem razkrinkan, na 18 mesecev strogega zapora in na 600 Din globe.

Napad iz zasede.

Na sveti večer se je pripetil v mirni podgorjanski vasi Dolž, krvav zahrbtni zločin, katerega žrtev je postal 22-letni kmečki fant Franc Avsee. Fant se je bil tisto popoldne podal v pol ure oddaljena Sela k mlinarju Alojzu Turku po zmletu zmes, ki je je bilo prilično en mernik. Spotom se je zamudil nekaj časa pri svojem sorodniku, nakar je v mraku nadaljeval, oprtan s svojim bremenom, pot proti domači vasi. Na cesto, ki vodi skozi vas, je dospel okrog 7. ure zvečer.

POZOR

Naša zaloga Blaznikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov.

Uprava Glas Naroda

Tik ob cesti, sto korakov pred vasjo, stoji osamljena podružniška cerkev s pokopališčem. Nenadno je izza cerkvice proti nič hudega slutečemu Francu Avsee skočil z nožem v roki neki oženjeni kočar, ki je imel tudi torbico s seboj, in je pričel divjaško zasajati nesrečnemu Avsee velike rane, da se je fant v nekaj trenutkih zgrudil s svojim bremenom nezavesten na tla. V takem stanju so ga pozneje našli domačini, ki so ga dali proti polnoči prepeljati v bolnico v Kandiji.

Naši v Ameriki.

Iz Girarda, O., poročajo, da je po težki operaciji preminil v bolnici dobro poznani rojak Frank Gantar. Pokojnik je bil star komaj 40 let. Doma je bil iz Smlednika na Gorenjskem, odkoder je prišel semkaj pred 20 leti. Tukaj zapuščena žena in več otrok, v stari domovini pa tudi več sorodnikov.

V Parkhill, Pa., je dne 5. januarja v bolnišnici po kratki bolezni umrl Louis Kveder, star 51 let in doma iz Loza. V Ameriki je bil kakih 24 let. Ker ni imel sredstev, je bil pokopan na okrajne stroške. Pokojni Kveder je bil brat pisateljice Zofke Kvedrove. Bil je tudi v Clevelandu in od časa do časa se je udeleževal v delavskem gibanju.

V Johnston, Pa., se je Anton Zors, doma iz Trebeljane na Dolenjskem 5. t. m. usmrtil s dinamitom v baraki blizu prometne naselbine Hollisopple. Njega in barako je tako razneslo, da so koščke trupla pobirali 300 čevljev naokoli. Star je bil 48 let.

KRALJICE KUPUJEJO

Londončani so imeli zadnje čase priliko videti tri kraljice, ki so hodele po njihovih ulicah in so po trgovinah nakupovale za božič. Najprej se je pojavila v trgovinah angleška kraljica Mary, kmalu za njo norveška kraljica Maud, na koncu pa še danska vladarica. Vse tri kraljice so potem, ko so zaključile svoje božične nakupe, obiskale eno in isto restavracijo ter se sešle pri lunchu. Angleški kralj in kraljica sta preživela letošnje božične praznike v Sandringhamu. Praznovala sta jih samo v družbi najbližjih rodbinskih članov.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Narodite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

UBOŠTVO INDIJE

Indija, biser v kroni angleškega imperija, ima toliko lepih romanov o svojem pravljencem bogastvu — v resnici pa je to revna dežela, kjer ljudstva trpe po manjkanje in glad. Seveda je tu mnogo nedopovednega bogastva — Marco Polo je že o njem poročal — toda to je zgrunjeno v roke posameznikov, kakršen je danes na pr. Nyzani iz Haiderabada, ki velja za najbogatejšega moža na svetu. Ta bajna bogastva, ki so skrita v zakladnicah posameznih indijskih knezov, pomenijo pač neogrenkejši kontrast z uboštvom celokupnega indijskega prebivalstva.

Od približno 350 milijonov prebivalcev Indije je bilo leta 1929 — 1930 le okrog 326.719 mož, ki so prišli na davčno listino. Med temi pa je bilo 45.000 članov združenih trgovskih zbornic in 88.799 uradnikov ter nastavljenecov vlade; tako je dejansko bilo 192.920 državljanov-domačinov, ki so imeli toliko premoženja, da so mogli plačevati davke.

Vzrok za tako uboštvu največjega čuda indijskih ljudstev moramo iskati pač v prečudni socialni razdelbi kast, v pregodnih ženitvah, zraven pa seveda tudi v rituelnih prepisih. Tako ne more na primer noben Indijec, ki časti kravo, misliti na kako racionalno živinorejsko gospodarstvo. Tudi se ogromna večina Indijcev vzdržuje pri jedi slehernega mesa, mleka in jaje. Radi pregodnih možitev se ženske že v prvi dobi odgiguje delu; ker pa ima silaherna Indijka visoko število otrok že v prvih letih svoje poroke, se kajpada tako otežuje gospodarsko delo tudi s strani moža. Izredno bogato plemstvo ima tudi to slabo stran, da je zme-

rom manj koristen tal, kjer bi se mogli samostojno udejstvovati poljedelski Indijci. Po zadnjem štetju namerjamo, da se bavi 88 odstotkov indijskih domačinov s poljedelskim in le 10,5 odstotkov se jih posveča industriji. Poljedelska ljudstva Indije se morejo le izvesten del leta s haskom udejstvovati, ostali čas pa jih silijo klime razmere k lenarjenju. Ker kmetijski indijski svet ne pozna strojev in ne gnoji, se njihove prečestokrat ne obnese, dasi položje ljudi vse svoje sile v zemljo. Računi so namreč pokazali, koliko delavnih dni morajo posvetiti, da izvabijo iz zemlje najpotrebnejše. Če seštejemo vse dni od prvega oranja (enega jutra zemlje) pa dalje setve, žetve in mlačeve, porabi Indijci za to 40 dni (seveda ne mislimo tu naravnih rasti, ki jo mudi klima, marveč le delo rok), za isto delo pa porabi ameriški stroj komaj en dan! Tako je tudi dobiček indijskega dela 40-krat manjši od ameriškega!

Za življenje ene družine v Indiji je potrebnih 5 do 7 jutrov na močeno ali 20 do 25 jutrov "suhe" zemlje. Če pa pomislimo na poljedelsko stran Indijcev pa vidimo, da pride radi visokega števila prebivalstva komaj polovica te zemlje na posamezno družino. Ali je torej čudno, če čitamo tolikokrat o umiranju celih vasi radi lakote in če evropski potnik naleti na tolike berace po indijskih mestih in selih!

Vendar ne moremo po vsem tem prav nič dolžiti indijske vlade! Saj vse stori, kar more! Toda kaj more proti verskim predsodkom in tisočletja starim navadam!

KER NI MOGEL SPATI

Na policijski komisariat v Milanu je prihitel te dni ves razburjen možak in zaklical: "Pošljite koga k 'Zlatemu levu' pogledat, kako sem tam obdelal sobo. In začel je praviti, kako je pončil, ko ni mogel spati, razbil vse pohištvo, razrezal zastore, odejo in rjuhe, razdeljal posteljo in razbil vse, kar mu je prišlo pod roko. Komisar je mislil, da ima opraviti z norcem ali šaljivcem, ki je poslal po hotelirku, ki je izjavila, da je sprejela dotičnega moža pred dvema dneva v službo, da pa zjutraj še ni pogledala v njegovo sobo. Ko so ji povedali, kaj je njen uslužbenec priznal, je hitela domov pogledat, če je razdeljal vso sobo. In kmalu je prihitela nazaj na policijo in povedala, da je našla v sobi res splošno razdejano.

Ko so Marisaldija — tako se moč piše — vprašali, zakaj je po sobi tako neusmiljeno razbijal, je odgovoril, da ni mogel spati. Na vse načine si je prizadeval, da bi zaspal, pa ni šlo. Bil je sam v sobi, rad bi bil čital, pa ni imel nobene knjige, pri rokah ni bilo tudi nič drugega, da bi se kratkočasil, pa je začel razati zastore na oknih, odejo, rjuhe itd. Slednjič je razbil tudi posteljo in vse pohištvo. Ko je zjutraj videl, kaj je napravil, je hitel na komisariat. Ne želim, da bi se zgodilo tudi vam kaj takega, je dejal komisarju. Seveda si bo moč v bodoče premislil kratkočasiti se z razbijanjem pohištva, kajti škoda je moral hotelirki poravnati.

RAZZAGANA ŽENSKA

K umoru sobarice Pauline Guerteljeve, ki jo je našel po nekem oglasu Cesar Serviatti iz Spvije, se naknadno poroča, da je morilec svojo žrtev po umoru razžagal na kose. Prežagane ude je zmešal in jih zaprl v tri kovčke ter jih odpremil z železnice dalje. Arretirane je priznal še drug sličan zločin iz l. 1930. Tedaj je služil za močnega čuvaja v neki avtomobilski garaži blizu Ostie. Svojo tedanjo žrtev je razsekal na kose, zmrvarjeno truplo pa vrzel v Tiber, ki teče tam mimo neke delavske naselbine.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zate

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$11.20
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$16.40
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$21.75
Din 1000	\$16.25	Lir 500	\$26.75
Din 5000	\$79.00	Lir 1000	\$52.50

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume še bolje pogoj.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00	" " \$10.80
" " " 15.00	" " \$15.90
" " " 20.00	" " \$21.00
" " " 25.00	" " \$26.10
" " " 30.00	" " \$31.20

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Majna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za priateljstvo 81.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

O ženski modi nisem že dolgo nicesar napisal. No, pa kaj bi pisal o tem kočljivem predmetu?

Enkrat so krila dolga, enkrat kratka. Enkrat imajo ženske vrato-ve do ušes zakrite; enkrat so zadaj razgaljene do štirinajstega hrbteničnega vretenca, enkrat jim pa spredaj obleke resno primanjkuje.

Toda vse gre v nekem gotovem razmerju. Če se na enem koncu moda daljša se na drugem znižuje.

Ako se bodo sedanja dolga krila podaljšala, bomo prišli tako daleč, da bodo ženske pri vratnem izrezku kolena kazale.

*

Hudo zakonsko polovico je začela tresti mrzlica. Prav dobro je vedela, kaj je dobro proti mrzlici, namreč žganje in limona. Toda kdo bi dedec spravil v tem vremenu iz hiše po limono? Po žganje bi še šel, o ja, magari pet milj daleč, ne pa po limono.

Pa je vseeno vzdihnila, tako da jo je slišal, ko je dremal pri mizi:

— Oh, pol življenja bi dala za eno limono in za pol pajnta žganja.

Kot da bi ga picil gad, je planil mož kvišku, oblekel suknjo, pograbil klobuk in zdiral po stopnicah.

Ena, dve tri ... pa se je vrnil. Z dvema limonoma in s pajntom žganja.

— Oh, kako si dober, — se mu je prilizovala. — Toda čemu si prinesel dve limoni in cel pajnt žganja? Ena limona in pol pajnta žganja bi bilo dovolj.

— Ja — se je opravičeval v zadregi — saj si vendar rekla — da bi dala pol življenja za limono in pol pajnta. Vidiš, sem ti pa raje cel pajnt in dve limoni prinesel.

*

Pred kratkim sem bil pri neki slovenski družini v Dvontownu in sem opazil v okvirju na steni s svilo nvezane sledeče pomembne besede:

"Mir ljudem in blagor prebivalcem te hiše!"

— Lep in pomenljiv napis — sem rekel gospodarju. — Tako nekaj sladkega je človeku pri sreči, ko čita kaj takega.

— O, seveda — je odvrnil gospodar in previdno pogledal v kuhinjo, če ga "ona" ne sliši. — Besede so res pomembne in zlahtne, toda okvir je salamensko težak. — Ča — me je preprečilo, ko je snel napis s stene — potežkaj!

Potežkal sem. Najmanj pet funtov.

— Posebno, če ti kaj takega v glavo zarine, kot je že meni parkrat — je žalostno zaključil svoj argument.

*

Tudi to je razvoj oziroma evolucija:

Najprej je bilo na svetu zverinstvo, zverinstvu je sledilo divjaštvo, za divjaštvom je prišlo barbarstvo, sledujoče je pa iz barbarstva nastala civilizacija.

Civilizacija je višek razvoja.

Le škoda, da je v današnji civilizaciji toliko ostankov zverinstva, divjaštva, barbarstva — in da je v nji tako proketo malo civilizacije.

*

Pred kratkim sem v mislih pritrjeval rojaku, ki je govoril:

— Vseh newyorških deklet ne zamenjam za to-le.

Pri tem je objel galono in dostavil:

— Edinola ta ima še nekoliko gorkote v sebi.

*

Danadanes se dobe finančni ženjiji vsepovsod. Nekateri so bolj prefrigani, nekateri so bolj preprosti pri sestavi svojih računov.

Te dni sem videl sledeči račun:

Stroški:

Brooklyn, N. Y., 1. jan. 1933.00	
Elektrika	35.70
Rent	170.00
Drva in premog	75.00
Razno	5.00

Skupaj ... \$2218.70

Odborniki so primerjali stroške z dohodki ter so dognali, da je v blagajni še vedno par dolarjev čistega dobička.

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

Povej svojo namo, kaj se je pri nas dogodilo. Saj bo gotovo tudi od druge strani izvedel. Dobro, da bo poteklo še nekaj časa, predno se vrne. Mogoče bomo tedaj že v Bernhausen.

Sicer pa Te naj kar ne skrbi zaradi nas. Ako do sedaj že ne bi najhujše minilo, Ti ne bi bila pisala.

Viviane Stork pride vsak dan papana pogledat. Vedno prinese evetlice in drugih stvari in papa pravi, da mu prinaša solnce. Zelo prijazna je in dobra, zelo je skrbna, kakor tudi njeni stariši. In vendar — ne vem, rajši bi videla, da je ni tukaj.

Uživaj svoje potovanje! V mislih sem pogosto pri Tebi. Pozdravi tudi svojega moža — in, draga duša, bodi potrpežljiva in popustljiva! Misli, da je življenje težko, polno oblakov in sene! Nikar si ga še ne obežuj!

Četudi ničesar ne piše o sebi in ker so Tvoja pisma tako strogo resna in stvarna, se vendar zelo zanimam za Tebe. Sama si si izvolila svoj usodo in z bogastvom, ki Ti je prišlo v roke, si moreš ustvariti marsikatero srečno uro s tem, da si moreš posušiti solze in mnogim revnim pomagati — in to Ti bo tudi v veliko zadovoljenje.

Misli na svojo sestro Gizelo, kateri so se zaprla zlata vrata srece.

Za danes naj bo dovolj Prihodnjici Ti pišem več. Ostani zdrava in zopet kaj piši. Vsi Te iskreno pozdravljamo. S pozdravom, Tvoja sestra

Gizela.

Gizela sama nese pismo na pošto, ker je zaželela svežega zraka. Na glavni ulici jo sreča Viviane.

— O, komtesa, ravno kar mi je nadporočnik Wegbauer povedal, da pojutrnjem odpotuje gospod pl. Bibra v zapor v trdnjavo. Ali ni to strašno? — zaključila razburjena, ne da bi pomislila, da je boljše, da o tem z Gizelo ne govori.

— Tako strašno vendar ni. — Gizela se sili prijazno smejati. — Saj to ni nikakoli ječa.

Bila je vesela, ko sta se ločili.

Viviane je bila vaa nesrečna. Čelega pol leta ga ne bo videla. In odpotoval bo, ne da bi mogla še enkrat z njim govoriti. Rada ga je imela, nikomur drugega ga ni privoščila, najmanj pa se bi ji, ponosni Gizeli Bernhausen.

Hotela ga je imeti, drugače življenja ni mogla prenesti. Dotlej je vedno dobila vse, kar je pozelela. Ta njena srečna želja pa naj ne bo neizpolnjena? Večkrat je že jokala, ker je bil tako hladen proti njej, medtem ko so ji njegovi tovariši dvorili. Samo ko bi ga mogla k temu prisiliti! Da bi saj mel dogove! Njen oče pa je s svojim poizvedovanjem doznal, da ni sicer živel v posebno sijajnih, toda dobrih razmerah.

Vstavi se pred izloženim oknom, v katerem so bile izložene pomladanske evetlice. Rumeni in rdeči vrtnice, nežni španski bežeg, modre vijolice, veliki klinčki, čudežno oblikovane orhideje in druge evetlice. Gleda in za trenutek premišlja stopi v trgovino in kupi velik šopek vijolice.

S poulično železnico se odpelje proti vojašnici, kjer je v bližini stanoval pl. Bibra.

V tej okolici ni bila še nikoli. Vzelo je dolgo časa, predno je po mnogih izpraševanjih našla ulico, kjer je stanoval Bibra. Zdaj stoji pred hišo. Gleda šest oken drugega nadstropja. Tri okna so bila njegova. Gre na drugo stran ulice in se ozira po oknih, ako bi mogla opaziti njegov ljubeznjivi obraz. Toda za okni se nič ne premakne.

Nato pa se naglo odloči. Zopet gre preko ulice, odpre vrata, gre v drugo nadstropje in obstane pred vrati, na katerih je stal napis pl. Bibra. Globoko diha, nato pa odločno pritiska na gumb električnega zvoneca, ki glasno zazvoni, da se strese. Kmalu zasliši močne korake. Bil je njegov služabnik, ki odpre vrata in jo zvedavo pogleda.

— Ali je gospod baron doma? — vpraša Viviane.

Sluga ni vedel, kaj naj bi z njo napravil. Obstoji med vrati.

— Da! Kaj pa bi radi od gospoda nadporočnika?

Nehote udari z nogo ob tla.

— Torej pustite me notri! — pravi ošabno ter se zmuza mimo njega v hodnik.

Tedaj pa se odpro vrata in na pragu se prikaže vitka postava barona Bibre.

— Kaj pa je, Jakob?

— Neka dama, gospod nadporočnik.

— Dama? — začudeno vpraša Bibra, kajti v poltemi ni spoznal Viviane.

— Da, gospod nadporočnik, dama, ki želi z vami govoriti.

Viviane pokasluje in si drži muf pred ustmi.

Po glasu jo takoj spozna in velika zadrega ga spreleti.

— Milostljiva gospica —

— Slišala sem, gospod baron, da pojutrnjem odpotujete — v ječo! — In zopet pokasluje. — O, trdnjava, ali ječa je slednjic vse eno. Tam je človek zaprt. — Ponudi mu veliki šopek vijolice. — Ti ljubzenjivi pomladanski cveti naj vas spremljajo in spominjajo na mene —

Bibra je moral vzeti šopek in jo je še moral povabiti, da vstopi. Nekoliko začudeno in užaljeno ga pogleda, ker jo je pustil toliko časa stati na hodniku kot kako služkinjo ali celo beračico.

Prikloni se ji, odpre vrata in reče:

— Prosim, vstopite!

Pajčolan si potisne preko čela in si ogleda prijazno stanovanje samea. Lepa perzijska preproga je pokrivala tla. Tudi orijentalno orožje je viselo na stenah. Divan je stal počez sredi sobe in je bil tudi pokrit s perzijsko preprogo. Na pisalni mizi zapazijo Viviane oči Gizelino sliko. Vgrizne se v spodnjo ustnico — tega vseeno ni pričakovala. Vendar na to pozabi in sede v naslonjač, baron pa stoji pred njo.

— Zelo ljubzenjivi ste, milostljiva, da se sami potrudite —

V resnici ni vedel, kaj bi rekel. Želel si je, da bi šla, toda Viviane sedi mirno v njegovih sobi, kakor bi to bilo samo ob sebi razumljivo. Poleg sebe položi velik muf in jopico pri vratu nekoliko odgne, kot bi hotela dalje časa ostati. Bibra pa stoji kot na žerjavici. Ali slučajno kdo pride, kaj si bo mislil? Misli, da je njegova dolžnost, da jo opozori, da je tudi za njo boljše, ako gre.

Duha vijolice.

— Krasne so! Prav lepo se vam zahvaljujem, gospica in —

— Ali jih naj denem v vazo? Saj je tam-le ena. — Viviane skoči in vzame s police vazo.

Sluga je moral prinesiti vode in Ernest mora z veliko nevoljo gledati, kako Viviane urejuje vijolice.

(Dalje prihodnjici.)

OD SARAJEVA DO TROGIRJA

Ugledna francoska revija "Europe Nouvelle" objavlja v svoji zadnji številki zelo aktualen članek o stališču Italije napram Jugoslaviji pod naslovom "Od Sarajeva do Trogira", v katerem poudarja med drugim:

Ni treba zakrivati oči pred dejanskim položajem: Od svetovne vojne sem še ni bilo primera, da bi vlada in tisk ene države napadala sosedno državo na tako oster in izreden način, kakor to dela Italija v zadnjem času proti Jugoslaviji.

Od kod izvira ta huda kampanja? V noči od 1. na 2. decembra so neki mladeniči v Trogiru v solnčni Dalmačiji okrušili neki kip, ki se je nahajal na starem zidovju Trogira. Čim se je za to izvedelo, je dal predsednik trogirskobne prenesti te kipe v muzej, policija pa je uvedla preiskavo. Gotovo je treba tudi ta, sam po sebi sicer brezpomemben in neznaten incident obžalovati. Vendar pa se noben trezen človek ne more dovolj naučiti ostrini in načinu protesta, ki ga je preko noči dvignila Italija.

Patriotična družina so zagnala, mladina je prirejala bučne demonstracije in pričela napadati Srbe in Jugoslavijo in naposled po celotenskih demonstracijah proti Jugoslaviji je na posebni seji senata g. Mussolini, postavljajoč se na stališče, da predstavljajo poškodovani trogirski levni znak svetlosti in dostojanstva Italije, z ostrimi izrazi obsodil beograjsko vladno, dolžeč jo kot neposrednega krivca za ta incident, ne da bi pri tem seveda opustil priliko, po svoji stari navadi, spraviti vse to v zvezo z gotovimi evropskimi činiteljmi. "Ki si zama prizadevajo, da bi vneli Italijo".

Toda preideva k posledicam tega spora.

V vseh italijanskih mestih so se v priprilo bučne demonstracije, jugoslovanskemu ministru v Rimu je bilo več ur onemogočeno zapustiti poslanstvo, vsepovsod se je hujskalo in podžigalo k še večjim demonstracijam proti Jugoslaviji. Čelo oni listi, ki so veljali doslej za zmerne, so — očitno po višjem nalogu — začeli vsakodnevno napadati Jugoslavijo. Dovolj je pregledati samo njihove naslove: "Sumljivi manevri Beograda za potlačanje hrvatskih teženj", "Notranja in mednarodna odgovornost postopanja Beograda", "Jugoslovanske mahinacije proti Albaniji", itd., itd. Čelo tedaj, če se upošteva, da je uporaba superlativov zelo priljubljeno sredstvo fašistične vlade, ni mogoče teh lakih alarmov oceniti kot sorazmerne z dogodkom, zaradi katerih so jih vpriporili.

Je pa še nekaj hujšega: Italijanska vlada ni ostala v mejah tega spora. Proti vsem mednarodnim običajem se je vmešala v notranje zadeve Jugoslavije in se postavila za zaščitnico tako zvanih "hrvatskih intelektualcev" ter se začela s tem vtikati v zadevo ki se tiče samo Jugoslavije in nikogar drugega. Nikdar po svetovni vojni se ni še nobena druga država na svetu na tak nedopusten način vtikala v zadeve druge države. G. Mussolini je v svojem govoru porabil tudi naslednje besede:

"Vse to ne izvira od neodgovornih impulzivnih poidecev ali skupin, marveč odgovarja čisto določenemu načrtu. Oni, ki so zato odgovorni, so med onimi elementi, ki so na čelu vladajočega razreda v sosedni državi."

To so skoraj do pičice iste besede, ki se jih je poslužil slavni grof Berchtold v svoji slavni spomenici, ki jo je priložil avstrijskemu ultimatu z dne 25. julija 1914., ki je bil neposredni vzrok svetovne vojne. Fašistična Italija postopa torej napram Jugoslaviji na enak način, kakor je postopala stara Avstrija napram Srbiji, le s to razliko, da je Italija še manj obzirna.

Če vse to premostrimo v kotu jugoslovensko-italijanskih odnosov, potem mora ta ofenziva fašizma imeti za prirodno posledico poslabšanje teh odnosov, ki že itak niso bog ve kako prišrni. Mussolini ve bolje nego marsikdo drugi, da Dalmačija ni italijanska zemlja. V Dalmačiji so zares umetniški spomeniki slični onim, ki jih je Bizant zapustil po vsem Balkanu ali onim, ki so jih Arabci zapustili v Španiji. Kam bi prišli v današnji Evropi, če bi se vsakemu narodu priznala pravica, da na tak način ščiti in čuva spomine, ki jih je zapustil na tuji zemlji? Toneso, na katerega se je med drugim skliceval g. Mussolini, je sam rekel, da se je slovanstvo v Dalmačiji bolj ohranilo, nego v Italiji — italijanstvo.

Italijanski listi so izgubili vsako merilo poštenosti in kulturnosti, ko so trdili, da Srbi nimajo nikake originalne umetnosti ter da se samo zaradi tega postavljajo nad umetnosti drugih. Treba se je samo spomniti slavni besed Mijena:

"Srbom dolgujem najbogatejšo starokrščansko umetnost na vzhodu."

In naposled: Ali je sedanjí čas, ko ves svet ječi pod pezo gospodarske stiske, primeren za take prepričke?

Kar se naposled tiče vse preočividnega poskusa zasejati neslogo med Srbe in Hrvate, zasluži samo porogljiv smeh. Ves svet se še spominja psovki in žaljivk, s katerimi so Italijani l. 1919. obsuli za časa D'Annunzijevih pustolovščin Hrvate vsakdo pa tudi ve, da je protitalijansko razpoloženje med Hrvati mnogo večje nego med Srbi.

Mnogo večja pa je psihoza, ki se skriva za to kampanjo. To je znak, da se v času, ko se na vse strani iščejo sredstva za ojačanje miru, vlada velike države, kakršna

je Italija, lovi za sličnimi afekti. G. Mussolini grmi proti "lažnim" pacifistom. Dozdeva se, da on v kult starega Rima uvaja prakso po starem pregovoru: Če hočeš mir, pripravlaj vojno!

Naglasiti je vsekakor treba, da to gotovo ni pot, ki vodi do razorožitve. Ali je mogoče zahtevati od Jugoslavije, naj ostane mirna in brez skrbi, če se ji na tak način neprestano grozi? Kako jim moremo še svetovati, naj ohranijo hladno kri, naj ne reagirajo, paj zatirajo protimanifestacije omladine, skratka, naj se zanašajo na modrost velikih držav? Vse to jih mora na žalost spomniti na številne epizode njihove lastne zgodovine, ki jih uči, da se morjejo zanašati samo sami nase!

Jadni Balkanci! Vas že po neki tradiciji smatrajo za kalilec miru, toda kake vzglede vam dajejo! Če bi se pri vas zgodilo, da bi se vpriporili protesti zaradi nečuvstva zatiranja vaših rojakov v Julij-

PRIMORSKE NOVICE

Nasilje, ki si ga je fašizem v času svoje "revolucije" prisvojil kot pravico, je prešlo v kri in meso že vsem ki si od njega obetajo kakršnokoli korist. Spričo tega so zlasti v Julijski krajini zavlada celo v docela zasebnih odnosajih med Italijani ali renegati in našim ljudstvom strahotne razmere, za katere je značilen naslednji dogodek: V Hlevniku v Bedih živi Zuljanova kmečka družina, ki si je davki in druge dajatve spravile malo ne na be-raško palico. Dva sinova sta zapustila dom in zbežala čez mejo, da si poišče dela in jela. Doma je ostala še vdova s tremi sinovi in eno hčerko. Z ostanki nekdanjega grunta se ukvarja starejši sin, žena pa prodaja sadje in zelenjavo trgovcem, ki prihajajo iz Krmina na deželo izkoriščevati kmečko ljudstvo. Pred dnevi je Josipina Zuljanova prodala koš jabolk krminkemu trgovcu pred gostilno, ki jo vodi Bernarda Sirkova. Sirkovi so v Hlevniku znani fašisti in se znašajo nad našim ljudstvom ob sleherni priliki, da da bi si tako ohranili zaupanje tuje gospode. Ko je Sirkova zapazila Zuljanovo, je skočila pred njo, ji prevrnila koš z jabolki, jo pričela psovati, češ, da je rodila sinove-dezertarje, da jih je vzgojila v sovražnem duhu "Ščavov in Balkancev". V naraščajoči razburjenosti jo je pričela nazadnje pretepati, tako je nesrečna žena nazadnje obležala nezavestna na tleh sredi gruče ljudi, ki so se med tem zbrali pred gostilno. Nazadnje se je le neko u-smilil nesrečnice ter poklical zdravnika. Ta je ugotovil, da je

dobila hude notranje in zunanje poškodbe. Poklicali so tudi njene sinove in hčer, ki so odnesli mater domov. Njeno stanje je zelo slabo. Karabinjerjem pa, ki so bili obveščeni o dogodku, se ni zdelo niti potrebno, da bi uvedli preiskavo proti napadalci, čeprav je izvršila svoj zločin brez slehernega povoda.

Na sodišču v Ajdovščini so karabinjerji prijavi Margerito Zeljakovo in Ivana Bajca iz Višnje pri Čolu ter Ivana Benka iz St. Vida nad Vipavo, češ, da svojih sinov niso poslali k predvojskim vajam. Alojzija Mrevelt, 23-letnega mladeniča iz Ribemberga pa so artirali pod pretezo, da se ni odzval pozivu k vojaškemu naboru. Mrevel je bil že trikrat na naboru, pa ga niso potrdili. Četrtri pa poziva sploh ni sprejel.

PARIŠKO SMETIŠČE

Pariški smetarji morajo vsako jutro pospraviti desetstose pločevinastih posod z odpadki. Velikansko mesto nastavi v posodah do 2 milijona kg smeti dnevno. Kam z njim? To je naloga štirih velikanskih peči v predmestjih Alfortville, Saint-Quen, Issy-Les-Moulineaux in Ivry. Tu vpepijo vse, kar zavrže Pariz. Ogenj gori noč in dan. Pariški smetarji imajo posebne tovarne avtomobile, katere izpraznijo v vozčke ozkotirne železnice. Vsak vozček se prevrne nad pečo in vrže noter pet ton odpadkov. Dve uri pozneje že izpraznijo kurjači peč. Novi vozčki odvažajo pepel. S kavliji oboroženi može potegniti ven kose kovine, ki so kljubovali ognju. Pločevino, jeklo in podob-

SHIPPING NEWS

14. januarja: Champlain v Havre
Europa v Bremen
Conte di Savola v Genoa
18. januarja: President Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg
20. januarja: Olympic v Cherbourg
21. januarja: Bremen v Bremen
Saturnia v Trst
Paris v Havre
Vendarm v Boulogne sur Mer
25. januarja: Manhattan v Havre
New York v Cherbourg
26. januarja: Berengaria v Cherbourg
28. januarja: Lafayette v Havre
31. januarja: Europa v Bremen
1. februarja: Albert Ballin v Cherbourg
3. februarja: Aquitania v Cherbourg
4. februarja: Conte di Savola v Genoa
7. februarja: Bremen v Bremen
8. februarja: Leviathan v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg
10. februarja: Olympic v Cherbourg
Paris v Havre
15. februarja: Berengaria v Cherbourg
16. februarja: Deutschland v Cherbourg
17. februarja: Europa v Bremen
18. februarja: Champlain v Havre
Rex v Genoa
22. februarja: Bremen v Bremen
25. februarja: Conte di Savola v Genoa
Majestic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hltrem Ekspresnem Parniku
PARIS
20. JANUARJA
10. februarja — 4. Marca
CHAMPLAIN
14. januarja — 18. februarja
LAFAYETTE
23. januarja — 18. Marca
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

no razvrščajo po kakovosti v posebne oddelke in vse to roma v stiskalne naprave. Te stisne vse predmete v velikanske, 8 ton težke kocke, ki jih pokupijo livarne. Tako se reši Pariz smeti. Pred desetletji so jih še odlagali po nezazidanih parcelah v bližini mesta. Toda zdravniške oblasti so venomer trdile, da so ta smetišča žarišče različnih nalezljivih bolezni. In tako se je Pariz očistil.

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Planinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Vsakouvrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN